

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет комп'ютерних наук,
управління та адміністрування
Кафедра публічного управління
та _____ менеджменту
природоохоронної діяльності

Бакалаврська кваліфікаційна робота

на тему: Розробка бізнес-плану відповідно Програмі кредитів для малого
бізнесу у напрямку будівництва маломірних плавзасобів

Виконав студент 4 року навчання
групи У- 41
спеціальність 073 «Менеджмент»,
Мунтян Віталій Ігорович

Керівник ст. вик.
Чернишов Олексій Сергійович

Консультант д.е.н., проф. ОДЕКУ
Рубель Олег Євгенович

Рецензент к.геогр.н., доцент ОДЕКУ
Нагасва Світлана Павлівна

Одеса 2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет комп'ютерних наук, управління та адміністрування
Кафедра публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності
Рівень вищої освіти бакалавр
Спеціальність 073 «Менеджмент»
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

Павленко О.П.

“21” квітня _____ 2020 року

З А В Д А Н Н Я
НА БАКАЛАВРСЬКУ КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Мунтян Віталій Ігорович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Розробка бізнес-плану відповідно Програмі кредитів для малого бізнесу у напрямку будівництва маломірних плавзасобів
керівник роботи Чернишов Олексій Сергійович ст. викладач ,

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом закладу вищої освіти від “21” квітня 2020 року № 42-С

2. Строк подання студентом роботи 2 червня 2020 року

3. Вихідні дані до роботи _____
Наукові статті, довідники, закони та Кодекси України, періодичні видання, Інтернет-джерела, статистичні збірники, підручники, наукові розробки з напрямку кваліфікаційної роботи.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

Огляд стану галузі та ринку потенційного попиту на малі судна. Обґрунтування концепції підприємства з позицій економічної ефективності, екологічності та сталого розвитку. Розрахунок виробничих та економічних показників. Аналіз економічної ефективності підприємства

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) _____

Таблиці, графіки, ілюстрації відповідно напрямку досліджень. Особливості дизайну запланованого до виробництва плавзасобу. План-графік виконання проекту. Таблиці розрахунку інвестиційних та виробничих витрат. Графіки інвестування та точки беззбитковості.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
	<u>д.е.н., проф. ОДЕКУ</u>		
	<u>Рубель Олег Євгенович</u>		

7. Дата видачі завдання 21 квітня 2020 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Оцінка виконання етапу	
			у %	за 4-х бальною шкалою
1.	Робота з літературними джерелами	21.04-26.04.20		
2.	Робота над розділом 1 «ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД СИТУАЦІЇ, ВІДБІР МАТЕРІАЛУ ДЛЯ ПОДАЛЬШОЇ РОЗРОБКИ ПРОЕКТУ»	27.04-7.05.20		
3.	Робота над розділом 2 «ВСТАНОВЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ФОРМИ ПІДПРИЄМСТВА ТА ПАРАМЕТРІВ ВИРОБНИЦТВА»	8.05-18.05.20		
4.	Рубіжна атестація	11.05-16.05.20		
5.	Робота над розділом 3 «РОЗРОБКА БІЗНЕС-ПЛАНУ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СХЕМИ»	19.05-30.05.20		
6.	Оформлення роботи	31.05-1.06.20		
7.	Здача роботи на кафедру	02.06.20		
8.	Перевірка на плагіат	07.06.20		
	Інтегральна оцінка виконання етапів календарного плану (як середня по етапам)			

Студент _____ Мунтян В. І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Чернишов О. С.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Зміст

	ВСТУП	5
1.	РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД СИТУАЦІЇ, ВІДБІР МАТЕРІАЛУ ДЛЯ ПОДАЛЬШОЇ РОЗРОБКИ ПРОЕКТУ	8
1.1	Стан програми 5-7-9 в Україні та умови участі у програмі для новостворених підприємств	8
1.1.1	Державна програма Доступні кредити 5-7-9%	8
1.1.2	Стан програми через 100 днів після початку та міри по розширенню програми	13
1.2	Формування концепції продукції для виробництва	16
1.2.1	Оцінка умов експлуатації плавзасобів	16
1.2.2	Огляд прототипу продукції виробництва	19
1.2.3	Обґрунтування вибору матеріалу для виробництва баркасів	24
1.3	Забезпечення нагляду за будівництвом баркасів та їх реєстрація	27
2	РОЗДІЛ 2. ВСТАНОВЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ФОРМИ ПІДПРИЄМСТВА ТА ПАРАМЕТРІВ ВИРОБНИЦТВА	33
2.1	Виробничі приміщення та обладнання	33
2.2	Розміщення виробництва	37
2.3	Встановлення організаційної форми підприємства, реєстрація та сертифікація	44
3	РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА БІЗНЕС-ПЛАНУ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СХЕМИ	45
3.1	План-графік проекту	45
3.2	Стартові витрати, виробничі витрати та план виробництва	47
3.3	Розрахунок економічних показників	50
3.4	Аналіз показників проекту	61
	ВИСНОВКИ	63
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	65

ВСТУП

Вже майже рік діє програма кредитів 5-7-9 для малого та середнього бізнесу. 3 червня цього року прем'єр-міністр Денис Шмигаль заявив на засіданні уряду що програма "5-7-9%" на сьогодні стала практично програмою 0% і дає можливість малому і мікробізнесу рефінансувати свої існуючі кредити <https://news.finance.ua/ru/news/-/472062/v-kabmine-anonsirovali-kredity-pod-0>: "Уже в 9 банках підписані угоди під 0% з відстрочкою сплати тіла кредиту на 1 рік. Програма "5-7-9%" трансформована в програму 0% під кредити для малого та мікробізнесу ", - підкреслив Шмигаль. Як повідомив прем'єр: "на сьогодні видано понад 250 млн грн кредитів, але цього точно було недостатньо в карантинних та кризових умовах". Далі він заявив наступне: "Тому Кабмін пропонує ВР підтримати програму, згідно якої ми зможемо розглядати можливість видачі малому, середньому і мікробізнесу кредитів під дешеві відсотки", - заявив він. Згідно програми "Нові гроші" передбачається кредитування на 5 млрд грн для мікро-, малого та середнього бізнесу, причому держава гарантує 80% тіла кредиту перед банком.

Програма "Нові гроші" передбачатиме фінансування мікро- та малих підприємств, тобто підприємств з оборотом в еквіваленті до 10 млн євро. Мета її - надати фінансування на першочергові цілі: виплати зарплати, оплату комунальних послуг, оренди, податкових та обов'язкових платежів. При цьому програма буде містити вимоги щодо фонду оплати праці і кількості персоналу позичальників. Малий і середній бізнес зможе залучити кредити під державні гарантії за програмою "Нові гроші" під особисту поруку.

Практика звернення представників малого та середнього бізнесу за кредитами 5-7-9 на протязі минулого року показала, що банки не готові реально підтримувати цю програму. Згідно інформації з Урядового порталу, яка була надана 19 травня за програмою було видано 462 кредити на загальну

суму трохи більше чверть мільярда гривень (283,5 млн. грн.). В той же час 1241 заявка була відхилена.

Уряд відмітив недостатню ефективність програми, та інформує про подальші заходи з її підтримки, але важливим питанням є кваліфікація підприємців, які звертаються за заявкою та якісний рівень підготовки бізнес-плану для отримання кредиту за програмою 5-7-9.

Метою цього дослідження є спроба підготувати данні для подання заявки на програму 5-7-9 у формі конкретного бізнес плану створення підприємства малого та середнього бізнесу. Напрямок діяльності підприємства обрано у сфері будівництва маломірних плавзасобів для промислу морських біоресурсів у північно-західній частині Чорного моря.

Промисел риби та інших морських біоресурсів традиційно тисячоліттями ведеться на усьому чорноморському узбережжі. Відповідно до технологічного прогресу, змінюється концепція оптимального плавзасобу для морського лову і це створює можливості для виходу на ринок нових підприємств цього напрямку діяльності. Зараз, у зв'язку із величезним скороченням рибних запасів майже зник флот чорноморських сейнерів та траулерів. В останні роки найбільшим за обсягом біоресурсом, який видобувають у північно-західній частині Чорного моря є молюск РАПАНА. З кожним роком улов рапани в Україні стабільно росте й влітку 2018 року він становив до 100 т на добу. По даним Держрибагентства, у 2019 році вилов риби й інших водних біоресурсів у Чорному морі збільшився на 64%, у порівнянні з аналогічним періодом минулого року. На сайті установи вказано: «у січні-листопаді 2018 року українські рибалки виловили в морі 8,3 тисячі тонн риби й інших водних біоресурсів». При цьому рапани виловлено 5,4 тис. тонн [65]. Тобто рапани в Чорному морі виловлено більше чим всіх інших морських біоресурсів разом узятих.

Така ситуація дозволяє припустити, що є перспектива розробки нової концепції, конструкції та запуску виробництва плавзасобів, оптимізованих під промисел рапани. Сучасні технології будівництва маломірних плавзасобів,

наявність двигунів та засобів навігації, методи та знаряддя лову, асортимент морських біоресурсів та перспективи його змінення на наступні роки вимагають перегляду критеріїв щодо таких промислових плавзасобів. Вірним підходом при встановленні вимог до проектування, виробництва та експлуатації маломірних промислових плавзасобів є критерії оптимального менеджменту, які вимагають мінімізації експлуатаційних витрат та навантаження на природне середовище, максимізації ефективності промислу та закладення певного ступеню універсальності, що дозволить, при необхідності, перепрофілювати плавзасіб на лов інших видів морських біоресурсів.

В роботі необхідно сформулювати вихідні дані для розрахунку бізнес-плану підприємства по виробництву маломірних плавзасобів для лову морських біоресурсів у прибережній зоні. Встановити структуру підприємства, необхідну виробничу базу, штат персоналу. На основі середніх даних по галузі виробництва необхідно розрахувати план виробництва та економічні показники підприємства на період повернення інвестицій. Створення такого підприємства буде характеризуватися декількома чинниками, які проявляться у різних сферах – економічній, екологічній, соціальній.

Важливо врахувати особливості поточної ситуації. Оскільки зараз сприятливий період для створення нових підприємств малого та середнього бізнесу за підтримки Державної програми 5-7-9, важливо реалізувати таку можливість та збільшити за рахунок цього рентабельність проекту. Згідно останніх доповнень можливо отримати кредит навіть під 0% з відстрочкою погашення до 1 року.

ВИСНОВКИ

У ході виконання бакалаврської кваліфікаційної роботи було проведено аналіз положень державної програми 5-7-9%. Державна кредитна програма «Доступні кредити 5-7-9%» запроваджена за ініціативи Президента України та Прем'єр-Міністра України з метою спрощення доступу мікро- та малого бізнесу до банківського кредитування.

Завдання програми - посилення конкурентоспроможності українського мікро та малого бізнесу, створення нових робочих місць, повернення трудових мігрантів. За попередніми розрахунками програма сприятиме створенню понад 90 тис нових робочих місць.

У рамках програми діють три відсоткові ставки(залежно від дати заснування бізнесу та його розміру (річного обороту):

- 5% річних – якщо виручка до 25 млн. грн. і створюються мінімум 2 робочих місця протягом першого кварталу;
- 7% річних – для бізнесу з виручкою до 25 млн. грн.;
- 9% річних – для бізнесу з виручкою до 50 млн. грн.

Для дослідження питання розробка бізнес-плану відповідно Програмі кредитів для малого бізнесу було обрано актуальне для Одеського регіону питання розвитку напрямку будівництва маломірних плавзасобів у формі малого та середнього бізнесу. Аналіз динаміки та структури добичі морських біоресурсів показує, що внаслідок зміни потенціалу морського лову виникла необхідність вивести на ринок промислові плавзасоби нового типу – менші за розміром, економічніші та більш гнучкі в управлінні.

Для розширення потенційного ринку збуту було обрано у якості прототипу проект багатофункціонального плавзасобу, який може ефективно експлуатуватися як з малим навантаженням на великих швидкостях, так і з великим навантаженням на малих швидкостях.

Після встановлення основних вихідних даних для розрахунку бізнес плану, було розраховано базові показники для розробки інвестиційного проекту. Згідно темі бакалаврської кваліфікаційної роботи: «Розробка бізнес-плану відповідно Програмі кредитів для малого бізнесу у напрямку будівництва маломірних плавзасобів», інвестиційний план було розроблено виходячи з критеріїв цієї програми.

Розрахунки показали, що обсяг інвестування складе 1 млн. 318 тисяч гривень. З них за програмою кредитів 5-7-9% планується залучити 899 910 грн., власних коштів - 418 500 грн. Співвідношення вкладів коштів власників бізнесу та кредитної програми складе 32х68 відсотки. Оскільки за умовами кредитної програми вклад власників має становити не менше 30%, наші розрахунки відповідають умовам програми.

Беззаперечно, можливість отримати кошти на створення нового підприємства у гривні під 5% річних – це дуже гарний шанс для підприємців. Також дуже важливим фактором є те, що кредит можна отримати у формі кредитної лінії з відстрочкою погашення на 12 місяців. Аналіз показав, що при досить динамічному розвитку проекту, нам вдалося закрити кредит на 20-му місяці, та витратити на сплату відсотків лише 66 744 гривні. Це дуже невелика сума – лише 7,4% від загального розміру кредиту у 899 910 грн.

Розрахунок точки беззбитковості та аналіз стійкості проекту показав, що підприємство може витримати скорочення річної виробничої програми до 3 одиниць. З іншого боку, рентабельність, розрахована на базі показників другого року при плані виробництва 5 плавзасобів на рік склала лише 20,4%. Це відповідає рівню рентабельності у галузі, але потенціал підприємства дозволяє очікувати вищих результатів. Враховуючи, що параметри виробничої бази, яка була запланована при проектуванні дозволяє збільшити річну програму виробництва щонайменше у два рази, можна рекомендувати збільшення плану виробництва, однак це можливо лише у тому випадку, якщо ринок підтвердить відповідний попит на такі плавзасоби.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бурів В. П., Ломакин А. Л., Морошкин В. А. Бізнес-план фірми: теорія й практика. М.: Асоціація авторів і видавців «ГАНДЕМ». Видавництво «ЭКМОС», 2000 Закон України «Про транскордонне співробітництво від 24.06 2004р. №1861-IV
2. *Гладій, І. Й.* Регіональна політика та сценарії просторового розвитку ЄС / І. Й. Гладій // Проблеми розвитку зовнішньоекономічних зв'язків і залучення іноземних інвестицій: регіональний аспект. - Сб. науч. тр. - Донецьк: Донну, 2008. - С. 64-71.
3. Закон України «Про морські порти України» [Текст] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). — 2013. — № 6.
4. Одеська область: Територіальна організація й структура господарства /Під ред. Топчиева А.Г.- Одеса: Маяк, 1991. - 312 з
5. Податковий кодекс України
6. Постанова від 8 грудня 2010 року N 1110 Київ «Про внесення змін до Положення про прикордонний режим»
7. Правила користування маломірними суднами на водних об'єктах в Одеській області: Затверджено Рішенням Одеської обласної заруди від 29.02.2009 р. № 485
8. «Про затвердження Положення про визначення туристських вітрильних суден як спортивних та порядок їх обліку» : Наказ Міністерства юстиції України від 2004N1561
9. Ревинский И. А., Романова Л. С. Поводження фірми на ринку послуг. Туризм і подорожі: Навчальна допомога.- Новосибірськ: Сиб. Унив. З, 2001.-304 с.
10. Розпорядження Кабінету Міністрів України про затвердження Стратегії розвитку морських портів України на період до 2038 року № 548-р [Текст] : [прийнято 11.07.2013].

11. Степнов И.М. Бизнес-планы. Полное довідкове руководство. - М: 10. Лаборатория базовых знаний, 2001. - 240 с.
12. Стратегия инновационного развития Украины 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів
13. Сучасна регіональна політика і транскордонне співробітництво: під наук. редакцією В. І. Пили – Хмельницький: ХУУП, 2006 – 412 с.
14. [Електронний ресурс] <http://biz.liga.net>
15. [Електронний ресурс] <http://ru.wikipedia.org>
16. [Електронний ресурс] <http://news.liga.net>
17. Допоміжні транспортні послуги морських, річкових портів та причалів з обробки вантажів. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
18. Министерство инфраструктуры Украины. Государственное предприятие «Администрация морских портов Украины» [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://www.uspa.gov.ua/ru/>.
19. Морские бизнес-новости Украины [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://www.maritimebusinessnews.com.ua/news/>.
20. Морские порты [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://www.sifservice.com/ru/informatsiya/porty-ukrainy/morskie-porty/>.
21. Порты давно нуждались в системном подходе к развитию [Электронный ресурс] . - Режим доступа: <http://transport-journal.com/komentarii-obzori/portyi-davno-nuzhdalys-v-systemnom-podhode-k-razvytyyu/>.
22. Суда портофлота [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <http://www.blackseanews.net/read/38052/>.
23. Таймер [Электронный ресурс]. - Режим доступа: http://timer.od.ua/news/iz_odesskogo_porta_bogatir_uvolok_dvuh_sokolov_foto_751.html/.

24. Філія «ДЕЛЬТА-ЛОЦМАН» Державного підприємства «Адміністрація морських портів України» [Електронний ресурс]. -Режим доступу: <http://www.delta-pilot.ua/uk/>.
25. [Електронний ресурс] <https://provse.te.ua/2019/01/chy-bude-ukraina-z-ryboiu/>
26. [Електронний ресурс] <https://www.kmu.gov.ua/news/vladislav-kriklij-sproshcheno-reyestraciyu-suden>
27. [Електронний ресурс] <https://www.adventurer.com.ua/catalog/lodki-47>
28. [Електронний ресурс] <http://kapitan.ua/product/plastikovaja-progulochnaja-grebnaja-lodka-grand-regatta-rg370/>
29. [Електронний ресурс] <http://shipregister.ua/books/index.html>
30. [Електронний ресурс] <https://oda.odessa.gov.ua/documents>
31. [Електронний ресурс] <https://regionguide.od.ua/>
32. [Електронний ресурс] <https://news.finance.ua/ru/news/-/472062/v-kabmine-anonsirovali-kredyty-pod-0>
33. [Електронний ресурс] <https://www.kmu.gov.ua/news/100-dniv-rezultati-derzhavnoyi-programi-dostupni-krediti-5-7-9>
34. [Електронний ресурс] <https://www.kmu.gov.ua/news/pidsumki-tizhnya-za-rezultatami-programi-dostupni-krediti-5-7-9-75-ugod-na-sumu-v-555-mln-grn>
35. [Електронний ресурс] <https://dixdesign.com/20fish.htm>
36. [Електронний ресурс] <https://zakupka.com/p/965806962-lodochnyy-motor-parsun-f60fel-t-efi/>
37. [Електронний ресурс] <https://i.factor.ua/ukr/journals/buh911/2020/january/issue-1/article-106129.html>